

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem contra suspendentes tedas vel litteras ad fores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

et cōpatione ornamentoz instituuntur certis ad hoc vel nō certis redditibus deputatis nihil ordinent vel disponant nisi cōsilio presbyteroz et q̄ bis in anno videlicet in crastino beate Margarete et bti petri ad cathedrā de admistracione eis cōmissa plebanis suis teneant reddere rationem vt si quid inordinate egerint p̄ ipsos plebanos p̄ utilitate ecclesiarum suaz p̄ut scōm deū et suas cōscientias expedire viderint corrigant et reforment.

De campanarijs habendis.

Item phibemus ne deinceps aliq̄ campanarij in villis et ecclesijs parochialibus ibidem assumantur nisi l̄rati qui in defecū respondētis ad altare cū canonicis lincis deferentes presbytero ne ministrator careat sibi socio respōdēte.

De falsarijs monetarum.

Uti nōnulli in diuersis partibus nre diocef. falsas adulterinas monetas cudūt et cudi faciunt p̄pter q̄d respublica ledit et dāna plurima subiectis nris et toti prouincie inferuntur. vñ in hac nra synodo statui mus et sub pena excoicationis precipimus vt vbicūq̄ tales falsarij reperi fuerint. tā ipi falsarij q̄ receptores eorūde cuiuscūq̄ sunt dignitatis vel status per plebanos locorū moneantur vt a talibus prorsus desistant et indilate. Ipsi q̄ qui in suis districtibus eorūde falsarios recipiūt et tuentur eos falsarios remoueant nullatenus reuersuros. Alioquē ipsos falsarios et eorūde receptores q̄s post tridū ab hmoi monitione numerandū in his scriptis excoicamus excoicari publice nunciētur. Et cessari in locis vbi talia cōmittuntur q̄diu falsarij ibi steterint precipimus a diuinis.

De rescriptis et eorum virtutibus. et incendiariorum litteris.

Uamuis rescripta stricti iuris sint nec ad alias psonas q̄ que in eisdem continentur expresse aliquaten⁹ extēdant. Nōnulli tñ hmoi rescriptis a casibus in iure nō cōcessis abutuntur. et sua mādata dirigūt et sentēcias de facto fulmināt cōtra aliquos ad quos eorūde iurisdicōtio nullatenus se extendit. Volētes igit talib⁹ nefādis ausibus obuiare. Statuimus et sub pena excoicationis late sentētie in his scriptis firmiter phibemus. ne aliquis deinceps subditoz nrorū cuiuscūq̄ status seu conditionis aliqua mādata alii cuius iudicis delegati contra psonas in autentico nō expressas recipiat aut executioni demādet etiā si narret in mādato casus a iure cōcessus. nisi sup hoc prius a nobis habita et obtenta vel officiali nro licentia speciali. Cum talia mādata contra alias psonas plerūq̄ a malicia et odij fomite pcedere videntur. Illum autē qui hmoi mādata cōtra alias psonas emiserit in casu a iure nō cōcesso aut per nos non admissio. vel officiali nostro non approbato. propter hoc excoicationis sententiā quā in his scriptis ferimus decernimus subiaccere.

Contra suspendētes tedas vel l̄ras ad fores.

Item quia nōnulli vt intelleximus tedas et l̄ras inexas an portas et ianuas aliquorū religiosorū et granges eorum suspendere nō formidāt. In quibus incendia homicidia. et alia dāna et maleficia se illaturos eis an quoz edificia dicitas l̄ras et tedas suspendūt inferre publice cōminant. Nisi infra certū terminū eisdē malefactorū aliq̄ certa pecunia p̄ ipoz arbitrio psoluat. Nos talibus maleficijs quantum possumus obuiare volentes. Precipimus vniuersis ecclesiarum rectoribus q̄ singulis diebus dominicis et festiuis. huiusmodi

malefactores scriptores dictarum litterarum fautores opem et operam dictis malefactoribus prestantes et omnes qui premissa sciuerint et consensuerint nisi nobis vel per litteras nras reuelent infra octo dies postquam talia intellexerint quod in his scriptis excoriamur publice denunciare et precipiamus ab omnibus artibus euitari et reuelari eisdem.

Contra detentores cerocensus.

Item precipimus ut vniuersi ecclesiarum rectores moneant omnes cerocensuales ecclesiarum et ecclesiasticarum personarum quocumque nomine censeant qui cerocensus hactenus non soluerunt quod de subtractis satisfaciant infra menses et deinceps debitis temporibus et statutis persoluant dictum cerocensum ut tenentur. Alioquin dictos subtrahentes et non soluentes quos publice denunciare singulis diebus dominicalibus et festiuis.

Et quilibet habeat copiam statutorum.

Item precipimus omnibus decanis christianitatum et plebanis locorum ut premissorum omnium copiam a sigillifero curie nostre Coloniensis infra quindenarium recipiant et sibi fieri precurent sub correctione debita. Alioquin contrarium facientes quos extunc excoriamus in his scriptis excoriationis sententie volumus subiungere. Item decani christianitatum nomina plebanorum sui decanatus ad presens absentium nobis vel officiali nostro dent in scriptis sub pena predicta.

Incipiunt capitula

statutorum ecclesie Coloniensis editorum a bone memorie domino Henrico archiepo Coloniensi primo facta.

Primo contra beggardos et beggardas ac ipsos lumentes nouam reli-

gionem sub umbra paupertatis. Item contra hereticos vtriusque sexus Item contra publicos usurarios Item contra illos qui statuta facite in preiudicium ecclesiastice libertatis et nostre iurisdictionis.

Item contra perturbatores iurisdictionis officialis nostri et aliorum officialium iurisdictionem habentium.

Item contra prelatos usurpatres sibi iurisdictionem nostram et se de ea intrumentes in diocesi Coloniensi.

Item quod bona prelatorum et maxime archiepiscoporum et episcoporum cedunt post mortem suis successoribus.

Item contra falsarios litterarum tam sedis apostolice quam nstrarum et ecclesie nostre ac sigillorum eius appensorum.

Item ne aliquis alienus permittatur in aliquibus ecclesiis seu capellis celebrare nisi de nostra vel officialis nostre licentia.

Item quod pro clandestino excoriamos nullus debet absolueri nisi officialis Coloniensis.

Item contra absoluentes excoriamos a nobis seu officiali nostro seu quocumque excoriamatorum de litteris nostris et curie nostre radere vel delere aut monetam nostram falsificare presumunt.

Item contra illos qui truncos erigunt in plateis publicis et oblationes colligunt ibidem.

Item ne aliquis inducat aliquem ad sepulturam alibi quam in ecclesia sua eligenda.

Item quod clerici vel religiosi non donec coram iudice seculari in causis trahantur nec eorum bona iudicio seculari arrestantur.

Incipiunt statuta predicta

In nomine sancte et indiuidue trinitatis id est patris et filii et spiritus sancti. Amen. Henricus dei gratia sancte Coloniensis ecclesie archiepiscopus sacri imperii per Italiam archicamerarius. Vniuersis ecclesiarum prelatibus rectoribus clericis et christianidelibus salutem in domino sempiternam. Quoniam humana natura longe potius